

dr hab. med. Edyta Mądry
Katedra i Zakład Fizjologii
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego
ul. Świącickiego 6 , 60-569 Poznań
tel +48 61 854 65 40, fax. +48 61 851 65 40
komórka +48 501 728 956
emadry@ump.edu.pl
edytamadry@gmail.com

Poznań 21.07.2020

Recenzja

rozprawy na stopień doktora nauk medycznych

lek. Majki Jaszczury

pt. „ Ocena stężenia wybranych cytokin (IL-17A, IL-18, IL-23, IP-10, CCL5) oraz wskaźników neutrofile/limfocyty i płytki krwi/limfocyty u dzieci w ostrej fazie choroby Schönleina-Henocha”

Zapalenie naczyń związane z immunoglobuliną A dawniej określane jako plamica Schönleina- Henocha jest najczęstszą skazą naczyniową zaliczaną do zapaleń związanych z odkładaniem kompleksów immunologicznych. Choroba ma najczęściej przebieg łagodny i ulega samoograniczeniu. Stąd większość pacjentów ma dobre rokowanie. Jednak u części z nich dochodzi do zmian systemowych z zajęciem nerek i/ lub przewodu pokarmowego. Ta grupa stanowi współcześnie wyzwanie diagnostyczne, a znalezienie biomarkerów pozwalających przewidzieć przebieg choroby może znacząco wpłynąć na podejmowanie właściwych decyzji klinicznych.

Podstawę przedstawionej do oceny rozprawy doktorskiej stanowi cykl obejmujący 3 publikacje (2 oryginalne, 1 przeglądowa) opublikowane w latach 2018 - 2019 o łącznym współczynniku oddziaływania 4.4 (punktacja MNiSW 155)

Prace oryginalne:

Majka Jaszczura, Elżbieta Mizgała-Izworska, Elżbieta Świętochowska, Edyta Machura: Serum levels of selected cytokines [interleukin (IL)-17A, IL-18, IL-23] and chemokines (RANTES, IP10) in the acute phase of immunoglobulin A vasculitis in children.

Rheumatol. Int. 2019; 39:1945–1953. (IF=2,2; MNiSW=70)

Majka Jaszczura, Anna Góra, Ewa Grzywna-Rozenek, Małgorzata Barć- Czarnecka, Edyta Machura: Analysis of neutrophil to lymphocyte ratio, platelet to lymphocyte ratio and mean platelet volume to platelet count ratio in children with acute stage of immunoglobulin A vasculitis and assessment of their suitability for predicting the course of the disease.

Reumatol. Int. 2019; 39:869–878. (IF=2,2; MNiSW=70)

Praca przeglądowa:

Majka Jaszczura, Katarzyna Dyga, Aleksandra Bryłka, Anna Góra, Edyta Machura: IgA vasculitis, formerly known as Henoch-Schönlein purpura – the most common vasculitis in children. *Pediatrics Polska* 2018;93:336-342 (MNiSW=15)

Pragnę podkreślić, że w związku z charakterem pracy doktorskiej opartej o cykl artykułów, które wcześniej zostały ocenione przez recenzentów oraz redakcję czasopism moja opinia ma jedynie charakter doradczy.

Rozprawa doktorska przygotowana została w jednym tomie. Obejmuje spisy treści, skrótów oraz tabel i rycin, wykaz publikacji wchodzących w skład doktoratu, wstęp, cele pracy, materiał i metody, charakterystyki grup badanych, wyniki, dyskusję, wnioski, piśmiennictwo dotyczące publikacji, streszczenie w języku polskim i angielskim, oświadczenia doktoranta o udziale w publikacjach wraz z podaniem procentowego udziału, załączone publikacje .

Konstrukcja pracy mieści się w przyjętych w tym zakresie zwyczajach. Całość rozprawy obejmuje 52 strony maszynopisu.

Przedmiotem rozprawy była przede wszystkim ocena wartości predykcyjnych wybranych wskaźników (neutrofile/limfocyty- NLR, płytki/limfocyty- PLR, średnia objętość płytki krwi/iłość płytek krwi- MPR) oraz stężeń wybranych cytokin (IL-17, IL-18, IL-23, IP-10, RANTES) u pacjentów w ostrej fazie zapalenia naczyń związanego z IgA (IgAV). W pracy doktorantka zanalizowała ponadto przebieg kliniczny IgAV u dzieci zakwalifikowanych do grup z obecnością bądź brakiem zajęcia systemowego oraz w zależności od skali ciężkości choroby.

W liczącym 7 stron wstępie w przystępny sposób została scharakteryzowana jednostka chorobowa stanowiąca przedmiot badań jak również parametry, które będą oceniane w pracy doktorskiej z podaniem uzasadnienia ich wyboru. Mam wątpliwość dotyczącą określenia „grzyby zewnątrzkomórkowe” pojawiającego się na stronie 13.

Na stronie 16 przedstawione zostały cele pracy. Pozostają one w zgodzie z pytaniami badawczymi postawionymi w obydwu pracach oryginalnych i pozwalają oczekiwać uzyskania poznawczych i praktycznych wniosków.

W rozdziale „materiał i metody” scharakteryzowana została grupa badana oraz kontrolna z podaniem kryteriów włączenia i wykluczenia z badania. Grupę badaną stanowiło 71 dzieci w wieku 2-15 lat, grupę kontrolną 43 dzieci nie różniących się statystycznie pod względem wieku i płci od grupy badanej.

Wyniki uzyskane w pracy mają niewątpliwie ciekawy i znaczący wydźwięk poznawczy i praktyczny. W części dotyczącej prezentacji wartości liczbowych wyników (rozdział 4.) warto

w tabelach 5, 7, 8 oraz 10 zadbać o ujednoczenie ilości cyfr znaczących. W tabeli 5. np. w odniesieniu do wartości prawdopodobieństwa testowego - p ilość miejsc po przecinku waha się od jednego do czterech, w tabeli 8. od dwóch do czterech.

W kolejnym rozdziale „Dyskusja” doktorantka wykazała się erudycyjną znajomością tematu oraz dojrzałością naukową, odnosząc wyniki badań własnych do najnowszych doniesień naukowych w zakresie analizowanego tematu.

Wnioski w większości zostały sformułowane logicznie i odpowiadają na postawione pytania badawcze. Wątpliwość moją budzi wniosek 3., który potraktowałabym raczej jako opis uzyskanych wyników oraz wniosek 5., w którym określenie „*wyższe stężenia IL17A, IL-18 i IL-23 u dzieci w ostrej fazie IgAV, niezależnie od stopnia ciężkości, mogą wskazywać na ich udział w patogenezie choroby*” wydaje się nie mieć uzasadnienia w wynikach badań przeprowadzonych przez doktorantkę.

Na podkreślenie w pracy zasługuje szereg elementów – staranne przygotowanie manuskryptu, dobra literatura przedmiotu, zastosowanie nowoczesnego warsztatu badawczego, umiejętność odniesienia się do dostępnego piśmiennictwa oraz skuteczne publikowanie uzyskanych wyników.

Przedstawione przez mnie uwagi nie mają większego znaczenia dla pozytywnej oceny wartości pracy. Rozprawa doktorska spełnia warunki określone w art. 13 Ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (t.j. Dz.U. z 2017r., poz. 1789). W związku z powyższym, w oparciu o pozytywny wynik dokonanej przeze mnie recenzji rozprawy doktorskiej „Ocena stężenia wybranych cytokin (IL-17A, IL-18, IL-23, IP-10, CCL5) oraz wskaźników neutrofile/limfocyty i płytki krwi/limfocyty u dzieci w ostrej fazie choroby Schönleina-Henocha” wnoszę do Rady Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach o **dopuszczenie lek. Majki Jaszczury** do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

dr hab. med. Edyta Mądry

